

T.C.
KOCAELİ SAĞLIK VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

LİSANSÜSTÜ TEZ YAZIM KILAVUZU

Kocaeli – 2025

İÇİNDEKİLER

AMAÇ, KAPSAM VE DAYANAK	3
1. TEZLERİN BİÇİMSEL STANDARTLARI VE YAZIM KURALLARI	4
1.1. Tezlerin Biçimsel Standartları	4
1.1.1. Sayfa Yapısı	4
1.1.2. Yazı Tipi, Biçimi ve Rengi	4
1.1.3. Yazı Boyutu (Punto)	5
1.1.4. Satır Başı, Hizalama ve Paragraf	5
1.1.5. Ana ve Ara Başlıkların Yazımı ve Numaralandırılması	5
1.1.6. Noktalama İşaretleri ve Parantezler	5
1.1.7. Sayıların Yazılması	6
1.1.8. Kâğıt ve Baskı Özellikleri	6
1.2. Tez Planı	6
1.3. Numaralandırmalar	7
1.3.1. Sayfaların Numaralandırılması	7
1.3.2. Başlıkların Numaralandırılması	7
1.4. Satır Başı ve Satır Aralığı	8
1.5. Ana Bölüm ve Alt Bölümlerin Düzenlenmesi	8
1.6. Tablolar ve Şekiller	9
1.6.1. Tablo ve Şekillerin Yerleştirilmesi	9
1.6.2. Tablo ve Şekillerin Numaralandırılması	10
1.7. Metin İçİ Atıflar ve Göndermeler	11
2. TEZİ OLUŞTURAN BÖLÜMLER	13
2.1. Ön Sayfalar Bölümü	13
2.1.1. Dış Kapak Sayfası	13
2.1.2. Boş Sayfa	14
2.1.3. İç Kapak Sayfası	14
2.1.4. Kabul ve Onay Sayfası	14
2.1.5. Beyan (Etik, İntihal, Telif ve Patent Haklarıyla İlgili)	14
2.1.6. İthaf	15
2.1.7. Teşekkür Sayfası	15
2.1.8. İçindekiler Sayfası	15
2.1.9. Türkçe ve Yabancı Dilde Özet Sayfaları	15

2.1.10. Simgeler ve Kısaltmalar Dizini	15
2.1.11. Şekiller Dizini	16
2.1.12. Tablolar Dizini	16
2.2. Tez Metni Bölümleri	16
2.2.1. Giriş Bölümü	16
2.2.2. Tezin Kapsamına Göre Eklenecek Bölümler	17
2.2.3. Materyal ve Yöntem	17
2.2.4. Bulgular	18
2.2.5. Tartışma	18
2.2.6. Sonuç ve Öneriler	18
2.3. Kaynaklar	18
2.4. Ekler	19
3. TAMAMLANAN TEZLERİN BASTIRILMASI VE ENSTİTÜYE TESLİMİ	20
4. YÜRÜRLÜK	21
EKLER LİSTESİ	22

AMAÇ, KAPSAM VE DAYANAK

Amaç

Bu kılavuzun amacı, Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği uyarınca Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında hazırlanacak lisansüstü tezler ile ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

Bu kılavuz, Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında hazırlanacak olan "Yüksek Lisans (Bilim Uzmanlığı)" ve " tezleri yazımı ve basımı ile ilgili standartları, uyulması gereken esasları ve biçimsel özellikleri kapsamaktadır.

Dayanak

Bu kılavuz Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne dayanarak hazırlanmıştır. Lisansüstü Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında yüksek lisans tezi hazırlayan öğrenciler ile tezi yöneten danışman öğretim üyeleri, çalışmalarını bu kılavuza uygun olarak hazırlamak zorundadırlar. Enstitü Müdürlüğü'ne teslim edilecek tezlerin yazım kılavuzuna uygunluğu tezi yazan öğrenci ve tez danışmanının sorumluluğundadır. Teslim edilen tezler Enstitü Müdürlüğü tarafından denetlenir ve yazım kurallarına uygun olmayan tezler iade edilir.

Tez yazımı sırasında bu kılavuz dikkatlice okunmalı ve tez yazım şablonu kullanılmalıdır. Bu tez yazım kılavuzunun kendi yazım standardının tezlerde kullanılacak yazım şablonunu yansıtmadığı unutulmamalıdır. İntihal, telif ve patent hakları konusunda dikkatli olunmalı, tez kısa cümleler kullanılarak açık ve anlaşılır bir dilde yazılmalı, gereksiz kelime ve ifadeler kullanmaktan kaçınılmalıdır.

1. TEZLERİN BİÇİMSEL STANDARTLARI VE YAZIM KURALLARI

1.1. Tezlerin Biçimsel Standartları

Tezlerin biçimsel standartları, akademik çalışmaların düzenli, okunabilir ve uluslararası ölçütlere uygun şekilde hazırlanmasını sağlamak amacıyla belirlenmiştir. Bu standartlar, tezlerin hem görsel bütünlüğünü hem de bilimsel niteliğini korumak için yol gösterici kurallar içerir. Tez metninin sunumunda sayfa yapısı, yazı tipi, paragraf düzeni ve benzeri biçimsel kurallar bütünlüğü sağlayarak eserin akademik geçerliliğini destekler.

1.1.1. Sayfa Yapısı

Yazımda, sayfa boyutu A4 (21 cm x 29,7 cm) olmalı ve her sayfanın sol kenarından 3 cm diğer kenarlardan ise 2,5 cm; üstten ve alttan 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. (EK-1).

500 sayfadan fazla tezler giriş sayfasından itibaren arkalı önlü basılabilir. Arkalı önlü basımlarda sağ sayfa için sol kenarından 3 cm diğer kenarlardan ise 2,5 cm; üstten ve alttan 2,5 cm, sol sayfa için ise sağ kenarından 3 cm diğer kenarlardan ise 2,5 cm; üstten ve alttan 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. (EK-2). Tez metninde, satır sonlarında hece bölmesi yapılmamalı ve tez metninin yazımı “iki yana yasla” düzeninde olmalıdır.

1.1.2. Yazı Tipi, Biçimi ve Rengi

Tezin tamamında, dış kapak dâhil tüm yazılarda “Times New Roman” yazı tipi kullanılmalıdır. Metin, “normal” düzende yazılmalıdır. Bilim alanlarının önerilerine göre italik, koyu, koyu italik, altı çizili düzen kullanılabilir. Dış kapaktaki amblem hariç tezin tüm yazıları siyah renkte olmalıdır. Başlıkların (birinci dereceden itibaren en son başlık derecesine kadar) tümü koyu (bold) olmalıdır. Tablo, şekil veya resimlerin numara ve adları için; tablo, şekil veya resim sözcükleri ile numara ve noktalama işaretleri koyu (bold), adlar açık renkte olmalıdır. Sayfa numaraları açık renk olmalıdır. Bilim alanları ve bu tez yazım kılavuzunun ilgili bölümlerinde farklı bir öneri yoksa tüm yazılar açık renkte olmalıdır.

1.1.3. Yazı Boyutu (Punto)

Kapak sayfaları ve başlıklara ilişkin istisnalar hariç olmak üzere tüm yazılarda harf boyutu (karakter boyutu) 12 punto olmalıdır. Gerekli durumlarda, tablo şekil, resim ve dipnotlarda kolayca okunabilmesi şartıyla daha küçük puntolar (8-10 punto) kullanılabilir. Ön sayfalarda harf boyutu için yapılan farklı öneriler, ilgili bölümlerde ayrıca belirtilmiştir. Tüm sayfa numaraları 12 punto olmalıdır. Alt ve üst indisler metin harf büyüklüğünden daha küçük olmalıdır.

1.1.4. Satır Başı, Hizalama ve Paragraf

Paragraf başı satırları hariç tüm satırlar sol kenar boşluğu bitiminden başlamalıdır. Her yeni paragraf 1 tab (1,25 cm) içeriden başlamalıdır. Satırlar aynı hizada bitirilmelidir. (EK-3).

1.1.5. Ana ve Ara Başlıkların Yazımı ve Numaralandırılması

Tezin ön sayfaları ve tez metninin ana bölümleri (birinci derece bölümleri başlıkları) yeni bir sayfadan başlamalıdır. Ön sayfalara ait başlıklar ile tez metninin birinci derece bölüm başlıkları büyük harflerle, tez metninin ikinci ve daha ileri derece bölüm başlıkları ise her sözcüğün ilk harfi büyük, geri kalan harfler küçük olarak yazılmalıdır. Tüm başlıklardaki bağlaçlar (ve, veya, ile, gibi) küçük harflerle yazılmalıdır. Başlıklarda noktalama işareti kullanılmamalıdır. Ön sayfalar bölümünde dış kapak sayfası, iç kapak sayfası, kabul ve onay sayfası, teşekkür, özet ve abstract sayfalarında başlıklar sayfa ortasında olmalıdır. İçindekiler, simgeler ve kısaltmalar dizini, şekiller dizini ve tablolar dizininde ise sola hizalı olarak yazılmalıdır. Tez metninin ana ve alt başlıkları (birinci derece bölüm başlıklarından itibaren), yazım için ayrılan alanın sol kenar çizgisinden (satır başına dayalı) başlamalıdır. (EK-3).

1.1.6. Noktalama İşaretleri ve Parantezler

Yazımda noktalama işaretlerinden (nokta, virgöl, noktalı virgöl, vb.) sonra bir karakter ara verilir. Noktalama işaretlerinden önce ara verilmemelidir. Parantezler sözcükten sonra bir harf boşluk bırakılarak açılır. Açılan parantezden sonra boşluk bırakılmadan parantez içi yazılır ve boşluk bırakılmadan parantez kapatılır. Parantez kapatıldıktan sonra cümle bitiyor ise

parantezden sonra boşluk bırakılmadan nokta konulur. Parantez içine yazılan açıklamanın ya da kısaltmanın da açıklama veya kısaltması gerekirse dış parantez köşeli “[]”, iç parantez yuvarlak “()” olmalıdır. Üç paranteze ihtiyaç duyulduğu durumlarda dıştan içe doğru sırasıyla küme parantezi “{ }”, köşeli ve yuvarlak parantezler kullanılır. Örnek: {.. [.. (..) ..]..}

Noktalama işaretleri ile ilintili boşluk olması halinde Türk Dil Kurumunun yazım kılavuzu esas alınır.

1.1.7. Sayıların Yazılması

Tam sayıların yazımında binlik hanelerde nokta konulmalıdır. Örnek; 1.512.612 (Doğru) 1,512,612 (Yanlış). Küsurlu sayılarda virgöl “ , ” kullanılmıalı, nokta “ . ” kullanılmamalıdır. Örnek; 25.023,61. Ondalık sayılarda ondalık hane başlangıcında virgöl “ , ” kullanılmalıdır. Metin içinde 10'a kadar olan sayılar yazıyla, daha büyükleri rakamla yazılmalıdır. Paragraflar sayı ile başlamamalıdır.

Rakamların ve sayıların yazılmasıyla ilgili bu kılavuzda belirtilmemiş bir boşluk olması halinde Türk Dil Kurumunun yazım kılavuzu esas alınır. Ancak yazım dili farklı olan tezlerde ilgili yazım dilindeki ondalık ve binlik yazımı kurallarına uyulmalıdır.

1.1.8. Kâğıt ve Baskı Özellikleri

Tezi oluşturan bütün bölümler; A4 standardında, beyaz, birinci hamur kâğıdın sadece bir yüzüne (500 sayfadan fazla olan tezlerle ilgili istisna hariç olmak üzere) ve bilgisayar ortamında yazılmalıdır.

1.2. Tez Planı

Tez; ön sayfalar, ana metin, kaynaklar ve ekler olmak üzere, 4 ana bölümden oluşmalıdır. Her bölüm, ayrı bir sayfa başı ile başlatılmalıdır. Ön sayfalar sırasıyla dış kapak sayfası, iç kapak sayfası, kabul ve onay sayfası, isteğe göre beyan ve ithaf sayfaları, teşekkür, özet, abstract, içindekiler, simgeler ve kısaltmalar dizini, şekiller dizini ve tablolar dizininden oluşur. Tez metni bölümü, tezin yapıldığı programa göre belirlenen ana başlıklardan oluşmalıdır. Tezin içindekiler bölümü programa göre değişiklik gösterebilir. Örnek ana başlıklar sırasıyla şunlardır: “GİRİŞ”, “TEZİN KAPSAMINA GÖRE EKLENECEK

BÖLÜMLER”, “MATERYAL VE YÖNTEM”, “BULGULAR”, “TARTIŞMA” ve “SONUÇ VE ÖNERİLER”. “KAYNAKLAR” bölümünün ardından, tezin ana bölümleri içerisinde yer almaları uygun olmayan, ancak verilmesi gerekli bilgiler için “EKLER” bölümü oluşturulur.

1.3. Numaralandırmalar

Tezlerde sayfa numaralandırması, çalışmanın sistematik ve kolay takip edilebilir bir yapıya sahip olmasını sağlamak için büyük önem taşır. Bu düzen, okuyucunun tez içindeki bölümlere hızlıca ulaşmasına yardımcı olur ve tez yazımındaki biçimsel bütünlüğü destekler.

1.3.1. Sayfaların Numaralandırılması

Numaralama, sayfanın altında ve ortalanmış olarak verilmelidir. Sayfa numaralarının yanında, parantez veya çizgi gibi işaretler kullanılmamalıdır. Sayfa numaralarının boyutu 12 punto ve karakteri metin içindekinin aynısı olmalıdır. Ön sayfalar ‘ONAY SAYFASI’ bölümünden başlayarak “GİRİŞ” bölümüne kadar küçük Roma rakamlarıyla (i, ii, iii, iv vb.) numaralandırılmalıdır. Metin sayfaları “GİRİŞ” bölümünden başlayarak “KAYNAKLAR” ve varsa “EKLER” bölümlerinin son sayfasına kadar kesintisiz bir biçimde 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numaralandırılmalıdır.

1.3.2. Başlıkların Numaralandırılması

Ön sayfalar bölümü, tez metni ve ekler bölümlerine ait başlıkların numaralandırılması farklıdır. Ön sayfalar bölümündeki başlıklar numaralandırılmaz. Tez metni bölümlerinden ilki olan “Giriş” bölümü de numaralandırılmaz. Giriş bölümünden sonra gelen bölümler kaynaklar ve ekler bölümleri de dâhil olmak üzere ana bölüm başlıkları, ana başlıkları ve alt başlıkları ondalık sisteme göre numaralandırılır. (EK-3).

Giriş bölümü hariç bütün ana bölüm ve alt bölüm başlıkları numaralandırılmalıdır. Tez metni bölümü ana başlıkları “GİRİŞ” bölümünden sonra başlanarak “KAYNAKLAR” ve varsa “EKLER” bölümlerinin önüne kesintisiz olarak 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numara yazılıp nokta konulup bir boşluk bırakılarak ana bölüm başlığının adı yazılmalıdır. Örneğin “1. ANA BÖLÜM” başlığından sonra gelen ilk alt bölüm başlığının numarası ile beraber yazılımı “1.1. Alt Bölüm Başlığı” şeklinde olmalıdır. Eğer bu alt bölümün başka bir alt bölümü daha varsa

“1.1.1. Alt Bölümün Başlığı” şeklinde yazılmalıdır. Üçüncü dereceden daha fazla alt bölüm başlığı olmamalıdır. Bu durum, diğer bütün ana bölümler ve bunların alt bölümleri için de benzer şekilde nümerik olarak devam etmelidir.

1.4. Satır Başı ve Satır Aralığı

Tez metninde paragraflara sol taraftan 1 tab (paragraf boşluğu, 1,25 cm) içeriden başlanmalıdır. Tez metninin yazımında 1,5 satır aralığı kullanılmalıdır. Yazım aralıklarının seçilmesinde Önce = 0 nk, Sonra = 0 nk seçilmelidir. Metin bloğu, her iki yana yaslanmış olmalıdır. Sadece Giriş bölümü için 2,5 cm’den sonra 2 adet 1 satır aralığı (24 pt boşluğu) boşluk bırakılmalıdır (EK-3).”

1.5. Ana Bölüm ve Alt Bölümlerin Düzenlenmesi

Bütün ana bölümler yeni bir sayfadan başlamalıdır. Yukarıda değinildiği üzere yalnızca Giriş bölümüne mahsus olmak üzere üst kısmı ile ana bölüm başlığı veya paragraf metni arasında 2 adet 1 satır aralığı (24 pt boşluğu) boşluk bırakılmalıdır. Ayrıca tüm ana bölüm başlıkları ile alt bölüm başlığı arasında veya ana bölüm başlıkları ile ilk paragraf arasında 2 adet 1 satır aralığı (24 pt boşluğu) boşluk bırakılmalıdır. Alt bölüm başlıklarının öncesinde bulunan ilk paragraf arasında 1 adet 1 satır aralığı (12 pt boşluğu), sonrasında bulunan ilk paragraf arasında 1 adet 1 satır aralığı (12 pt boşluğu) boşluk bırakılmalıdır. Ana bölüm başlıkları ve alt bölüm başlıkları sol taraftan yazılmalıdır. Ana bölüm başlıkları 14 punto boyutunda ve tamamı büyük harflerle koyu yazılmalıdır. Alt bölüm başlıkları ise 12 punto boyutunda yalnızca kelimelerin ilk harfi büyük şekilde ve koyu olmalıdır. Ayrıca ana bölüm ve alt bölüm başlık uzunluklarının bir satırı geçtiği durumlarda ilk satırın (numara hariç) başladığı sütundan başlatılarak 1,5 satır aralığında ikinci satır yazılmalıdır.

Ana bölüm başlıkları tümü büyük harfle yazılırken başlık içerisindeki bağlaçlar küçük harfle yazılmalıdır. Alt bölüm başlıklarında bulunan sözcüklerin ilk harfleri büyük diğerleri küçük harfle yazılmalıdır. Eğer varsa alt bölüm başlıklarındaki ve, veya, ile gibi bağlaçlar küçük harfle yazılmalıdır.

Alt bölüm başlıkları, sayfanın son satırı olarak yazılmamalıdır. Böyle bir durumda başlık daha sonraki sayfada yer almalıdır. Ayrıca alt bölüm başlıklarından sonra en az iki satır yazı yazılamıyorsa boş bırakılıp başlık bir sonraki sayfaya yazılmalıdır. Numaralı bölüm ve alt bölüm başlıkları arasında, numarasız ara başlıklar varsa, bunların hepsi aynı biçimde olmak kaydıyla koyu veya eğik (italik) olarak 12 punto yazı boyutunda ve 1 tab (1,25 cm) içeriden başlanmalıdır. Bu ara başlıklardan öncesinde ve sonrasında 1 satır aralığı (12 pt boşluğu) boşluk bırakılmalıdır. Başlıkların sonuna herhangi bir noktalama işareti konulmamalıdır.

1.6. Tablolar ve Şekiller

Tablo ve resim haricindeki bütün takdimler (grafik, histogram vs.) “şekil” olarak ifade edilmelidir. Tez içinde anlatıma yardımcı olacak biçimde şekiller ve çizelgeler kullanılabilir. Ancak gereksiz şekillerden kaçınılmalıdır. Şekiller üzerinde yer alacak her türlü çizgi, işaret, sembol, rakam ve yazılar bilgisayar ortamında hazırlanmalı ve kolayca görülebilir ve/veya okunabilir büyüklükte ve netlikte olmalıdır. Tabloda sunulan bilgi, içeriğine bağlı olarak rahatlıkla okunabilir özellikte olmak kaydıyla daha küçük puntoda yazı karakteri kullanılabilir. Şekil ve tablo içeriğindeki yazılar tezin yazım dilinde olmalıdır. Tablolarda 1 veya 1,5 satır aralığı tercih edilmelidir. Yabancı kaynaklardan alınan şekillerin içerikleri alınan kaynağın dilinde olmamalı, Türkçe yazılmalıdır (Özel isimler, Latince ifadeler vb. hariç). Tez sayfası üzerine fotoğraf yapıştırılmamalı, şekil olarak ifade edilen tüm takdimler bilgisayar ortamında hazırlanıp tez metni içerisine yerleştirilmelidir. Çalışma kapsamındaki bireylere ait fotoğraflar, etik ilkelere ve kişi haklarına uygun olarak kullanılmalıdır.

1.6.1. Tablo ve Şekillerin Yerleştirilmesi

Şekil ve tablolar tez metni içerisinde geçtikleri yerde ya da bir sonraki sayfada yer almalıdır. Tez metni içerisinde katlanmış tablo ve şekillere yer verilmemelidir. Şekil ve resim numaraları ve başlıkları, şeklin altında, metin içerisinde ortalı olacak şekilde; tablo numara ve başlıkları ise tablo üst kısmında, metin satır başından 1 tab içeri (1,25 cm) olacak şekilde yazılmalıdır. Şekil ve tablolar sayfaya ortalanarak yerleştirilmeli ve sayfa kenar boşluklarına taşmamalıdır. Bir sayfaya sığmayacak büyüklükteki tablo ve şekiller, uygun yerinden bölünerek diğer sayfada verilebilir. Bu durumda, şekil başlığı numara ve başlık aynı kalmak üzere, parantez içerisinde

numaradan sonra "devam" ibaresi yazılarak verilmelidir. Örneğin “Şekil 3.4 (devam)”. Bu şekiller "EKLER" bölümünde sunulabilir.

Aynı sayfaya yerleştirilecek iki şekil, iki tablo veya şekil ile tablo arasında iki satır aralığı (24 pt) boşluk bırakılmalıdır. Yazılmış paragraflar ile onu takip eden tablo başlıkları, şekiller ve resimler arasında 1,5 satır aralığı (18 pt) boşluk bırakılmalıdır. Aynı şekilde şekiller ve resimlerin başlıkları veya başlıklardan sonra gelen notlar ile yazılmış paragraflar arasında 1,5 satır aralığı (18 pt) boşluk bırakılmalıdır.

Tablo, şekil ve resimler ile başlıkları arasında tek satır aralığı (12 pt) boşluk bırakılmalıdır. Başlıklar mümkün olduğu kadar kısa ve öz olmalıdır. Tablo, şekil, resim başlıklarında tablo, şekil, resim kelimeleri ve ilgili numaraları koyu yazılmalıdır (**Tablo 1. Başlık; Şekil 1. Başlık; Şekil 2.1. Başlık; Resim 1. Başlık**).

Tablolara ilişkin açıklamalar (notlar) tabloların altında, satır başından başlanarak 1 satır aralığında ve 10 punto olarak yazılmalıdır. Tablo ile notlar arasında tablonun bittiği satırdan sonra 10 puntoluk 1 satır aralığı (10 pt) boşluk bırakılmalıdır. Şekillerin ve resimlerin altına eklenecek açıklamalar (notlarda) ise şekil veya resmin altında yer alan şekil ve resim başlıklarından sonra 10 puntoluk 1 satır aralığı boşluk bırakılarak 1 satır aralığında ve 10 punto olarak yazılmalıdır.

Bilgisayar ortamında oluşturulamayan şekiller ‘teknik resim’ ilkelerine göre çizilmeli, yazı ve simgeler şablonla yazılmalı ve elle düzeltme yapılmamalıdır.

1.6.2. Tablo ve Şekillerin Numaralandırılması

Numaralar ve başlıklar şekil ve resimlerin altına, tabloların ise üst kısmına yazılmalıdır. İki tür numaralandırma mümkündür. İlkinde, her bir tablo, şekil ve resim kendi içerisinde olmak üzere ilk tablo, şekil veya resimden başlanmak üzere ardışık bir şekilde numaralandırma yapılabilir. İkincisi ise ilk rakam (eklerde ilk rakam) şeklin, tablonun veya resmin yer aldığı bölümün numarası, ikinci rakam o şeklin, tablonun veya resmin bölüm içindeki sıra numarası olmak üzere, ardışık bir şekilde ve araya nokta konularak boşluk bırakmadan numaralama yapılabilir. Örnek: “Tablo 1.1.”, “EK-1.”. (EK-3).

Tablo veya şekil başlıkları ile tablo veya şekil arasında 1 satır aralığı (12 pt) boşluk bırakılmalı ve başlık yazımında 1,5 satır aralığı kullanılmalıdır. Başlıklar 12 punto yazılmalıdır (EK-3).

Şekil, tablo ve resimlerin başlıkları, numaradan sonra nokta konarak ve bir karakter boşluk bırakılarak, yalnızca baştaki sözcüğün ilk harfi büyük, öteki sözcükler küçük harfli olacak şekilde yazılmalıdır. Şekil ve tabloların başlıklarının yazımında şekil ve tablonun ismine kadar (Şekil ve Tablo kelimeleri ve numaraları) koyu (bold) olarak yazılmalı, şekil ismi ise koyu olmamalıdır. Örnek: “Şekil 3.2. Kriz tanımı ve çerçevesi”.

Başlıkların alt satırlarda devam etmesi durumunda, ikinci ve diğer satırlar şekil, tablo veya resim numarasının bitiminden itibaren hizalanmalıdır.

Birbiriyle ilgili üç veya daha fazla resimlemenin aynı sayfada bulunması gerekiyorsa, her birisine sırasıyla (a), (b), (c), ...harfleri konulmalı, hepsine birden tek bir tablo veya şekil numarası verilmeli ve ayrı ayrı başlık yazılmalıdır.

Örnek: “Şekil 4.2. Kriz tanımı ve çerçevesi a) Global krizlerin çerçevesi, b) Araştırma evreni, c) Diğerleri.”

1.7. Metin İçi Atıflar ve Göndermeler

Tez yazımında metin içi atıflar ve göndermeler, bilimsel dürüstlüğün sağlanması ve kullanılan kaynakların doğru şekilde gösterilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle tezlerde atıf ve kaynak gösterimi APA 7 (American Psychological Association, 7. baskı) formatına uygun olarak yapılmalıdır. Tez içerisinde verilen her kaynak, “KAYNAKLAR” bölümündeki dizinde mutlaka yer almalı ve kaynaklar arasında herhangi bir tutarsızlığa yer verilmemelidir. Kaynak gösterme yöntemlerine ilişkin kurallara EK-14 Bilimsel Yayınlarda Kaynak Gösterme İlkelerinde yer verilmiştir.

Resim, şekil vb. anlatım araçları bir kaynaktan alınmış ise resim veya şekil metin içerisinde atıf yapıldığı yerde kaynak gösterilerek belirtilmeli ve kaynak dizininde mutlaka yer almalıdır.

Tez metninde yer alan tablo, şekil veya resimlere yapılacak değinmeler için farklı örnekler önerilebilir. Tez metni yazımı sırasında değinmek istenilen tablo, şekil veya resimler, değinilen sayfada ya da daha sonraki sayfalarda yer alıyorsa, değinmeler aşağıdaki örneklerden birine uygun olarak yapılmalıdır.

Tablo için:

Hisse senetlerine ilişkin risk seviyeleri değerlendirilmiştir (Tablo 11).

Hisse senetlerine ilişkin standart risk seviyeleri Tablo 11’de sunulmuştur.

Etki-tepki analizi sonuçları, Tablo 11’de sunulan istatistiksel

Hisse senetlerine ilişkin risk seviyeleri (Tablo 11).....

Şekil için:

Temel analiz öncesinde değişkenlerin algısal uzaydaki dağılımları oluşturulmuştur (Şekil 5).

Değişkenlerin algısal uzayda oluşturduğu benzerlik düzeyleri zaman içerisinde artmaya başlamıştır.

Temel analiz öncesinde değişkenlerin algısal uzaydaki dağılımları Şekil 5’de gösterilmiştir.

Şekil 5’de yer alan algısal uzaydaki dağılımlar...

Resim için ise şekillerde belirtilen örneklerde olduğu gibi gönderme yapılmalıdır.

Tezin herhangi bir sayfasında, daha önceki sayfalarda yer alan ve daha önce değinilmiş tablo, şekil veya resimlere yeniden değinmek gerekiyorsa, değinme parantez içinde "Bakınız" anlamına gelen "Bkz." kısaltması kullanılarak, aşağıdaki örneklere uygun biçimde yapılmalıdır.

Örnek: (Bkz. Şekil 5) veya (Bkz. Tablo 11)

2. TEZİ OLUŞTURAN BÖLÜMLER

Tezi oluşturan bölümler, ön sayfalar bölümü, tez metni bölümü, kaynaklar bölümü ve ekler bölümleridir. Bu bölümde yer alan sayfalara ilişkin şablonlara bu yazım kılavuzunun eklerinde (EK-4) yer verilmiştir. Bu şablonlar herhangi bir biçimsel değişiklik yapılmaksızın doğrudan kullanılabilir.

2.1. Ön Sayfalar Bölümü

Ön sayfalar sırasıyla dış kapak sayfası, boş sayfa, iç kapak sayfası, kabul ve onay sayfası, isteğe göre beyan ve ithaf sayfaları, teşekkür, özet, abstract, içindekiler, simgeler ve kısaltmalar dizini, şekiller dizini ve tablolar dizininden oluşur.

2.1.1. Dış Kapak Sayfası

Yüksek lisans ve doktora tezlerinin dış kapağı en az 160 g/m² ağırlığında beyaz kartona basılmalıdır. Tez metni, özel sayfalar ve ekleriyle birlikte uygun şekilde yapıştırılarak tek bir cilt haline getirilmelidir. Standart büyüklük dışında kalan basılı veya dijital materyaller (CD, USB, kitapçık vb.) tez arka kapağına yapılan cep içerisinde teslim edilmelidir.

Dış kapakta tüm yazılar Times New Roman karakteri kullanılarak 1,5 satır aralığı ile yazılmalıdır. Sayfanın üst kenarından 2,5 cm aşağıya ortalı olarak üniversitenin resmi amblemi renkli ve 3,5 x 3,5 cm boyutunda yerleştirilmelidir. Amblemden sonra 1,5 satır aralığı bırakılarak 14 punto, büyük harflerle “T.C. KOCAELİ SAĞLIK VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ” ifadeleri alt alta yazılmalıdır. Bunun hemen altında yine 14 punto, büyük harflerle “YÜKSEK LİSANS TEZİ” veya “DOKTORA TEZİ” ifadesi yer almalıdır.

Tez türü yazıldıktan sonra 6 defa 1,5 satır aralığı boşluk bırakılmalı ve bu boşluğun ortasına gelecek şekilde tez başlığı yazılmalıdır. Tez başlığı 16 punto, koyu ve büyük harflerle yazılmalı; başlık birden fazla satıra yayılıyorsa, başlığın üstünde ve altında eşit boşluk bırakılarak ortalıdır.

Tez başlığından sonra 3 defa 1,5 satır aralığı boşluk bırakılarak öğrencinin adı ve soyadı, unvan kullanılmadan 14 punto ve koyu şekilde yazılmalıdır. Ardından 3 defa 1,5 satır aralığı boşluk bırakılarak öğrencinin mezun olacağı anabilim dalı adı, 14 punto ve büyük harflerle

yazılmalıdır. Daha sonra yine 3 defa 1,5 satır aralığı boşluk bırakılarak 12 punto ile danışmanın unvanı ve adı yazılmalıdır. En altta, sayfanın alt kenarından 2,5 cm yukarıya, 12 punto ile “KOCAELİ- YIL” ifadesi ortalı olarak yazılmalıdır.

Tez kapağının sırt kısmına alt kenardan başlanarak sırasıyla “KOCAELİ-YIL”, “YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZİ”, “ÜNİVERSİTENİN ADI” “ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI” Tüm bu yazılar 12 punto, koyu, Times New Roman karakteri ile ortalayarak yazılmalıdır. Kapak sırtında yazıların sığmaması durumunda, punto büyüklüğünde değişiklik yapılabilmesi için Enstitü Sekreterliği ile görüşülmelidir.

2.1.2. Boş Sayfa

Tezin dış ön kapağı ile iç kapak sayfası arasında ve dış arka kapağından önce boş bir A4 sayfası bırakılmalıdır.

2.1.3. İç Kapak Sayfası

Tezin iç kapağında amblem yer almamalıdır. Sayfa başında 2,5 cm boşluk bırakıldıktan sonra dış kapaktaki düzenle, sırasıyla üniversitenin ve enstitünün adı, yüksek lisans/doktora tezi, öğrencinin adı soyadı ve program adı yazılmalıdır (boşluklar ve yazım özellikleri dış kapak ile aynı olacak şekilde). Ancak çalışması bir kuruluşça desteklenmiş ise iç kapakta bu durum projenin numarası ile birlikte program adından sonra 2 defa 1,5 satır aralığı boşluk bırakılarak 14 punto, 1,5 satır aralığı ile belirtilmelidir. Ardından tezin hazırlandığı şehir ve yıl dış kapakta olduğu gibi yazılmalıdır (EK-5).

Eğer tez çalışması herhangi bir kuruluşça desteklenmediyse program adı yazıldıktan sonra tezin hazırlandığı şehir ve yıl sayfa altında 2,5 cm boşluk kalacak şekilde, program adı ile arasında uygun boşluk bırakılarak 12 punto ile yazılmalıdır.

2.1.4. Kabul ve Onay Sayfası

Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri için, tez savunması kabul edildikten sonra tezde jüri üyelerinin gerekli gördükleri düzeltmeler yapıldıktan ve tez danışmanı, jüri üyeleri tarafından imzalandıktan sonra teze eklenmelidir. İmzalar için mavi mürekkepli kalem kullanılmalıdır.

Tez, bu son hali ile bastırılmış olarak, jüri üyelerine ve Enstitü Müdürlüğü'ne teslim edilmelidir. (EK-6)

2.1.5. Etik İlke ve Kurallara Uygunluk Beyanı

Beyan, ekteki (EK-7) örneğe uygun olarak yazılmalı ve yazar tarafından mavi mürekkep kalem ile imzalanmalıdır. Tez çalışmalarında tarih olarak tez savunma tarihi esas alınmalıdır.

2.1.6. İthaf

İstendiği takdirde teşekkür sayfasının önüne ithaf yazısı, sayfayı sağ-sol ve üst-alt olarak ortalayarak, aşağıdaki örneğe benzer olarak yazılabilir.

Örnek: “Annem / Babam / Eşim / Hocam /Ülkem vb’ya ithaf ediyorum.”

2.1.7. Teşekkür Sayfası

İstenirse tez çalışmasına doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunan kişi veya kuruluşlara kısa ve öz bir şekilde teşekkür edilebilir (EK-8).

2.1.8. İçindekiler Sayfası

Bu bölüm dış kapak sayfası, iç kapak sayfası, tez kabul ve onay sayfası, beyan, ithaf ve teşekkür sayfaları hariç bütün ön sayfaları (sırasıyla özet, abstract, simgeler ve kısaltmalar dizini, şekiller dizini ve tablolar dizini), tez metnindeki ana bölüm ve alt bölüm başlıklarını, kaynaklar ve ekler bölümlerini eksiksiz olarak içermelidir. Her başlığın karşısına o başlığın yer aldığı sayfanın numarası yazılmalıdır. Üçüncü dereceden daha ileri alt bölüm başlığı “içindekiler sayfasında” kullanılmamalıdır (EK-9).

2.1.9. Türkçe ve Yabancı Dilde Özet Sayfaları

Tezin özetleri (Türkçe “ÖZET”, İngilizce “ABSTRACT”), başlık ve anahtar kelimeler hariç en fazla 300 kelime ile sınırlandırılmalı ve mümkünse bir sayfayı aşmamalıdır. Araştırmanın esas amacı belirtilmeli, kullanılan metodoloji açıklanmalı, bulgular özetlenmeli ve ana sonuç ifade edilmelidir. Tezin amacı, metodolojisi, bulgular ve sonuç ayrı ayrı

paragraflarda yazılmalıdır. Özet metni içerisinde kaynak verilmemelidir. Özet içerisinde kısaltmalar açıklanmamalı, tezin “Simgeler ve Kısaltmalar Dizini” kısmında belirtilen kısaltılmış şekliyle verilmelidir. (EK-10).

Tezin Türkçe ve İngilizce başlığı her kelimenin (ve, veya, ile vb. bağlaçlar hariç) ilk harfi büyük, koyu olarak ve sayfayı ortalayacak şekilde yazılmalıdır. Türkçe ve İngilizce özetin altında en az üç en fazla beş anahtar kelime yer almalıdır. Anahtar kelimeler alfabetik sıraya göre sıralanmalı, virgül (,) ile ayrılmalıdır.

2.1.10. Simgeler ve Kısaltmalar Dizini

Simgeler ve kısaltmalar dizini 1,5 satır aralığında 12 punto olarak yazılmalıdır. (EK-11)

2.1.11. Şekiller Dizini

Tez metni içerisinde yer alan tüm şekillere şekiller dizininde yer verilmelidir. Şekiller dizini 1,5 satır aralığında 12 punto olarak yazılmalıdır. (EK-12)

2.1.12. Tablolar Dizini

Tez metni içerisinde yer alan tüm tablolara tablolar dizininde yer verilmelidir. Tablolar dizini 1,5 satır aralığında 12 punto olarak yazılmalıdır. (EK-13)

2.2. Tez Metni Bölümleri

Tez metninin bölümleri, çalışmanın bütünlüğünü koruyacak şekilde belirli bir düzen içinde sunulmalıdır. Bu bölümler, araştırmanın amacını, kapsamını ve bilimsel katkısını sistematik olarak yansıtır.

2.2.1. Giriş Bölümü

Bu bölümde, tez konusunu açıklayıcı bilgiler yer almalıdır. Araştırılan problemin niteliği ve kapsamı açık bir şekilde sunulmalı, konunun güncel durumu ilgili yayınlara atıf yapılarak çalışmanın önemi kısa bir şekilde vurgulanmalı, tez çalışmasının bilime sağlayacağı

katkı ve/veya yöntem açısından hedeflediği yenilikler ifade edilmelidir. Tüm tez çalışmalarının yazımında yeknesaklık sağlanması adına “Giriş” bölümü alt başlık numaraları verilmeksizin aşağıda yer alan alt başlıkları içermelidir.

- Araştırmanın Konusu ve Amacı
- Araştırmanın Özgünlüğü/Literatüre Katkısı
- Araştırmanın Yöntemi
- Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

2.2.2. Tezin Kapsamına Göre Eklenecek Bölümler

Tezin giriş bölümü sonrasında, tez konusunun niteliğine, anabilim dalının/programının bilimsel yaklaşımına, yapılan araştırmanın ayrıntısına veya tezin hacmine bağlı olarak metin; “Kavramsal Çerçeve”, “İlgili Araştırmalar”, “Literatür Taraması” gibi alt başlıklara ayrılabilir. Disiplinler arasındaki farklılıklar göz önünde bulundurularak bazı tezlerde “Materyal ve Yöntem” gibi bölümler bulunabilirken, bazı tezlerde ise bu bölümler yer almayabilir.

2.2.3. Materyal ve Yöntem

Bu bölümde materyal ve inceleme metodu açıklanmalıdır. Araştırmanın türü (tanımlayıcı, deneysel, prospektif vb.), kullanılan bireyler, evren (popülasyon) ve örnekleme büyüklüğü, örneklemenin nasıl ve hangi yöntemle seçildiği belirtilmelidir. Çalışmadaki deney düzeneği ve çalışma grupları ayrıntılı olarak açıklanmalıdır. Verilerin toplanma tarihi, veri toplama araçları (deney araçları, anketler, geçerlik ve güvenirliği yapılmış ölçekler vb.) ve veri toplama araçlarının kim tarafından hazırlandığı gerekli durumlarda kaynak gösterilerek yazılmalıdır. Kullanılan formlar (anket, ölçek vb.) ek olarak sunulmalıdır. Kullanılan ticari ürünler, kimyasallar ve cihazlara ait bilgiler (marka, model, üretici firma, şehir, ülke vb.) bu bölümde verilmelidir. Uygulanan yöntemin anlaşılmasını kolaylaştırmak amacı ile yöntem şeması kullanılabilir. Araştırmanın bağımlı ve bağımsız değişkenleri, verilerin değerlendirilmesinin nasıl yapıldığı, uygulanan istatistiksel testler bu bölümde açıklanmalıdır. Çalışmanın yapılması için alınan izinler ve etik kurul onayı bu bölümde belirtilmeli ve ilgili belgeler “Ekler” bölümünde sunulmalıdır.

2.2.4. Bulgular

Bu bölümde istatistiksel veya betimsel analizlere göre “Ne elde ettiniz?” sorusuna yanıt verilir. Bulgular araştırmanın hipotezine uygun ya da uygun olmayan yönde olabilir. Araştırmacı bulguları olduğu gibi sunmalı, bu bölümde derinlemesine tartışma ve yorum yapılmamalıdır. Bulgulara ait tablolar, grafikler, fotoğraflar vb. bu bölümde yer almalıdır.

2.2.5. Tartışma

Bu bölümde tezin materyal-metodu ve bulguları tartışılmalıdır. Kullanılan yöntemin seçilme nedenleri, üstün ya da zayıf yönleri belirtilmelidir. Bulgular literatür ile karşılaştırılmalı, benzerlikler ya da farklılıklar belirtilmeli, farklılıklar varsa nedenleri açıklanmalı, elde edilen bulguların ne anlama geldiği yorumlanmalıdır. Tartışmada araştırmacının düşüncelerine yer verilmeli, ancak gerçeğe uyumlu olmayan yorumlardan uzak durulmalıdır. Tartışma bölümünde gereksiz alt başlıklar oluşturulmamalıdır. Tartışmada tezin hipotezlerinin doğrulanıp doğrulanmadığı ve araştırmanın bilime sağladığı katkılar belirtilmelidir.

2.2.6. Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde, tezin giriş bölümünde belirtilen amacına ne ölçüde ulaşıldığı genel ve açık ifadelerle belirtilmelidir. Araştırmacının tez çalışmasından elde ettiği bulgulara göre iletmek istediği öneriler bu bölümde yer almalıdır. Öneriler araştırma bulgularına dayandırılmalı, araştırma bulgularında yer almayan durumlar için önerilerde bulunulmamalıdır. Sonuçlar ve öneriler maddeler halinde de yazılabilir.

2.3. Kaynaklar

Tez yazımında yararlanılan tüm bilgi kaynakları (makale, tez, kitap, bildiri, rapor, web sayfası vb.) kaynaklar dizininde yer almalıdır.

Tez yazımında yararlanılan bilgi, doğrudan alıntı şeklinde (tırnak içerisinde ve atıf yapılarak) değiştirilmeden aktarılması gereken açıklama, bilgi vb. hususlar hariç olmak üzere, özgün anlatım şekli değiştirilerek tez yazarının kendi ifadeleri ile aktarılmalıdır. Anlatım biçimi değiştirilmiş olsa bile bu durumda da bilgi hala başkasına ait olduğundan metin içinde kaynağa

gönderme (atıf) yapılması mutlaka gereklidir. Yorumlar, ifadeler, yargılar başkalarına ait olduğu sürece kaynak gösterilmesi zorunludur. Atıf yapılırken Üniversitelerarası Kurul'un (ÜAK) belirlediği etik kurallara dikkat edilmeli ve intihal yapılmamalıdır.

Herhangi bir yazılı eserde kaynak göstermeksizin başka yazar/yazarlardan veya web sitesinden/sitelerinden alıntı yapılması suç kabul edildiğinden tez metni hazırlanırken yararlanılan kaynak ve fikirlere atıfta bulunmak akademik etik gereğidir.

Kaynak gösterme “EK-14 Bilimsel Yayınlarda Kaynak Gösterme İlkeleri”nde belirlenen kaynak gösterme yöntem ve kurallarına uygun şekilde yapılmalıdır.

2.4. Ekler

Bu bölümde etik kurul onayı, çalışmanın yapılması için alınan izinler (anket çalışmalarında ilgili birimlerden alınan izinler gibi), tezde kullanılmış ise bir anket veya ölçek örneği, yöntemle ilgili özel bilgi, tez metni içerisinde verildiğinde sayfaya sığmayacak ve bütünlüğü bozulacak tablo veya şekiller vs. sunulur. “EKLER” bölümü, mevcut sayfa numaralandırılmasına devam edilerek yeni bir sayfa başı ile başlatılır. Her bir ek ayrı sayfada verilir ve sayfa başı sol üst köşesinde EK-1., EK-2., EK-3. gibi ifadeler ve açıklama yazılarıyla belirtilir. Ayrıca ekteki belge/bilgiler “İÇİNDEKİLER” sayfasında sayfa numaralarıyla birlikte yazılmalıdır.

İnsan ve hayvanlar üzerinde gerçekleştirilecek tüm uygulamalı çalışmalarda belirli etik kurallara uyulması zorunludur. Çalışmaya başlamadan önce ilgili etik kurullardan (insan veya hayvan etik kurulu) izin belgesi alınmalıdır. Alınan etik kurul onayı tez metninin sonunda ekler bölümünde sunulmalıdır. Etik Kurul Onayına ilişkin belge Yüksek Lisans Programlarında formların teslimlerinde Tez Öneri Formunda yer alan esaslara göre yürütülecektir.

3. TAMAMLANAN TEZLERİN BASTIRILMASI VE ENSTİTÜYE TESLİMİ

Tezini tamamlayarak savunma aşamasına geçen öğrencinin danışmanı tarafından, asil ve yedek sınav jüri önerileri **“Tez Sınav Jürisi Atama Formu”** doldurularak Enstitüye iletilir. Tez Yazım Kılavuzuna uygun formatta hazırlanmış tez taslağı öğrenci tarafından çoğaltılarak toplantı tarihinden en az 15 gün önce **“Tez İnceleme ve Değerlendirme Formu”** ile birlikte jüri üyelerine **“Tez Teslim Tutanak Formunu”** imzalatarak veya “kurumsal e-posta yoluyla” teslim edilir. Tez savunmasına girmeden önce **“Tez Savunması Sınav Tutanağı Formu”** hazır bulundurulur. (İlgili formlar Lisansüstü Eğitim Enstitüsü WEB sayfası **FORMLAR bölümünde mevcuttur.**)

Sınav sonucu Anabilim Dalı tarafından üst yazı ile “Tez Savunması Sınav Tutanağı Formu”, “Tez İnceleme ve Değerlendirme Formu”, “Tez Teslim Tutanak Formunu” ve “Benzerlik Raporu” eklenerek Enstitüye bildirilir. Benzerlik raporunda tez benzerlik oranı %20’nin altında olan tezlerde danışmanın onay imzasıyla, benzerlik oranı %20’nin üstünde olan tezlerde ise Benzerlik Raporu’nun, danışmanın ilgili oranın kabul gerekçesi eklenmek suretiyle ıslak imzalı şekilde teslim edilmesi gerekir.

Sınavda başarılı olan öğrenci, tez basımından önce Enstitü Mezuniyet İşlemleri Birimi ile iletişime geçerek, tezkontrol@kocaelisaglik.edu.tr adresine gönderip kontrolü tamamlanan tezini; 3 adet basılı ve 1 adet dijital kopya olarak, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü web sayfasındaki öğrenci sekmesindeki *İş Akış Diyagramları Mezuniyet İşlemleri* bölümünde belirtilen adımları izleyerek teslim eder.

Yüksek Lisans ve Doktora tezleri dış kapağı **en az 160 g/m2 ağırlıklı beyaz kartona kartona basılmalıdır.**

4. YÜRÜRLÜK

Bu kılavuz 2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Döneminden itibaren yürürlüğe girer. 2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Güz dönemi itibarıyla tezini bastırarak öğrenciler tezlerini bu kılavuzda belirtilen ilkeler doğrultusunda yazmakla yükümlüdürler.

EKLER LİSTESİ

Ek Numarası	Ek Açıklaması
EK-1	Sayfa Yapısı
EK-2	Sayfa Yapısı (500 sayfadan uzun tezler için)
EK-3	Biçimsel Özellikler
EK-4	Dış Kapak
EK-5	İç Kapak
EK-6	Kabul ve Onay Sayfası
EK-7	Beyan Sayfası
EK-8	Teşekkür Sayfası
EK-9	İçindekiler Sayfası
EK-10	Özet ve Abstract Sayfaları
EK-11	Simgeler ve Kısaltmalar Dizini
EK-12	Şekiller Dizini
EK-13	Tablolar Dizini